

ORSZÁGOS OPERABEMUTATÓ KOLOZSVÁRT

Néhány éve kialakuló hagyományunknak lehetünk tanúi városunkban. A „Gh. Dima” Zeneművészeti Főiskola opera-tanszaka évenként nyilvánosság elé lép egy-egy dalművel. Mozart: *Così fan tutte*, *Varázsfuvola*, majd *Händel Ariodante* című operája után ezúttal Benjamin Britten mai angol zeneszerző művével lepte meg a szakembereket és zenekedvelőket. Kibontakozó értékes hagyomány ez abban a vonatkozásban is, hogy nem határos, általánosan ismert repertoárdarabokat tűz műsorára a tanszak, hanem országos bemutatókra vállalkozik. S az előadások, a hangversenyekkel egyetemben azt igazolják, hogy a főiskola jelentős tényezőjévé vált városunk zenei életének. Britten háromfelvonásos vígoperájának, az *Albert Herring*-nek színrevitele ismételtén hangsúlyozta ezt aényt.

Az opera előadása, a művészi élet említett újszerűségén túl, nevelői célokat is szolgál. A korábbi előadások barokk és klasszikus operák műhelytitkaival ismertették meg a hallgatókat; a legutóbbi előadás korunk operájának stílusába vezetett be. S erre a Britten-opera különösen alkalmasnak bizonyult. Britten nyelvezete eredeti, egyéni, közvetlen és közérthető. Ez magyarázza egyébként népszerűségét az európai színpadokon.

Szóban forgó operája, amelyet 1947-ben írt, az eltelt két évtized alatt egyre jelentősebb teret hódít a zenei életben, más Britten-operával együtt. Cselekménye Guy de Maupassant novellájának alapötletéből táplálkozik, de sajátosan angol környezetbe áttöltve. A feldolgozásban a szatirikus jelleg változatlanul érvényesül. A történet 1900 áprilisában-májusában játszódik le Anglia egyik vidéki városában.

A zene kifogyhatatlan humorral emeli ki a városka maradi légkört, emberek, helyzetek komikus, ironikus voltát. Némi parodizáló jelleggel bukkannak fel részletek az operairodalomból, *Händeltől* Wagnerig. A hangszerelés virtuóz módon aknázza ki a hangfestés, jellemábrázolás lehetőségeit. Az egyes hangszerek nem egyszer szólistikus szerephez jutnak, a teljes együttes — a két zenekari közjáték mellett — igényes feladatot kap: félig-meddig amolyan önálló szimfonikus kíséret megszólaltatását bízta rá a szerző.

Az egyes szereplők újszerűen dallamos, rövidlélegzetű szólamokat keltenek életre, jól körvonalzott lélektani, zenei háttérrel — mint például a sítató karikatúra-jelenetében. Az alakok jellemzését, helyzetek leírását érzékeltetését elsősorban a melódia lehetőségeinek kiaknázásával valósítja meg, az énekszólam s hangszeradta keretek egyéni, szellemes, életteljes kitöltésével.

Az opera színrevitelének művészi teljesítményét mérlegelve, nem szabad elfelejtenünk, hogy nem állandó, hivatásos együttes produkciója volt. Diákok léptek színre, akik heti néhány óra tanulmányi anyagként jelentették meg, országos viszonylatban első ízben ezt a Britten-operát. Diákok, akik a közönséggel évenként legfeljebb egyszer-kétszer ilyen kivételes ünnepi alkalmakkor találkoznak mint előadók. Ha ehhez hozzávesszük a mű újszerűségében rejlő vonásokat — s ez sem mellőzhető szempont, — akkor örömmel állapíthatjuk meg, hogy a bemutató kétszeres jelentőségű megvalósítása újabb sikerrel öregbítette a főiskola operatanszákának eddigi eredményeit. Természetesen ezekben az eredmé-

nyekben egyaránt része van tanárnak és növendéknek, rendezőnek és karmesternek, ének- és hangszereseknek hallgatóknak. A szereplők egy csoportja otthonosabban veszi birtokába a színpadot, korábbi szereplések s nagyobb adottságok révén, mások viszont most ismerkednek a színpadok keretezte világgal. A legérettebb alakítást *Marica Muresan* (*Lady Billows*), *Rodica Sabin* (*Miss Wordsworth tanítónő*) és *Kárász Szorin* (*Albert Herring*) nyújtotta, (*Simon Edit* meggyőző *Florence*-át külön nem emeljük ki, ő „vendége” volt a diák-együttesnek). A lelkész szerepében *Valer Bosca*, a polgármesterében *Alexandru Drăia*, a rendőrfőnökeben *Vasile Tcaciuc*, a mézároslegényében *Fogel László*, a kenyérelárusító leányában *Csoma Mária*, az anyáében, *Florentina Giurcă*, a gyermekekében *Rodica Popescu*, *Lăcrămioara Șerb* és *Mihai Zamfir* lépett színre. Az opera rendezése *Ilie Balea*, a díszletezés *Gheorghe Codrea* dicséretes munkája. Az előadás lendületét *Anatol Chisadji* karmesteri gyakorlata s lelkesedése biztosította.

Benkő András